

Øjenstatistik Shetland Sheepdog 2020

Diagnose fordeling blandt 295 øjenlyste sheltier 2020	Total antal med diagnose	Antal Voksne	Antal Hvalpe	Forklaring
<i>Intet påvist</i>	228	44	184	Hunden har ingen medfødte og/eller arvelige øjensygdomme
<i>Mild CRD</i>	17	2	15	Fejl i udviklingen af strukturerne i bagerste del af øjet, som på ingen måde påvirker hundens syn.
<i>Mild distichiasis</i>	31	31	0	Overtallige og fejlplacerede øjenhår, ofte tilkommer de med alderen i varieret antal. Ses meget sjældent hos hvalpe. Yderst sjældent påvises der distichiasis i svær grad.
<i>Andet medfødt: Påvist. Microphthalmos/ microphthalmia</i>	1	0	1	Et lille og underudviklet øje. Ofte med defekter i forskellige afsnit af øjet. Synsproblemer.
<i>Andet ikke-medfødt: Mistænkt. Mistænkt Arvelig Retinopati (SPR/Sheltieretinopati)</i>	1	1	0	Arvelig Retinopati, hvor der meget vel er tale om SPR/Sheltie Retinopati, som ikke medfører total blindhed, som det er tilfældet med PRA (som er yderst sjældent i racen). Hunden med SPR vil over tid kunne udvikle nedsat syn i mørke. Denne hund blev ikke genøjenlyst efter 6 måneder, som ejer ellers blev rådet til ifølge ECVO attesten. Derfor står diagnosen uafklaret. Hunden bør ikke indgå i avl på en mistænkt/påvist diagnose. Se endvidere bemærkning fra DSSKs Sundheds-og Avlsudvalg, s. 2 punkt 1.
<i>Andet ikke-medfødt: Påvist. Iris cyste</i>	1	1	0	Pigmenterede cyster, der dannes fra bagsiden af iris, ikke betydning for hunden jf avl/syn i dette tilfælde. Ikke medfødt.
<i>Retinal Dysplasi (RD) multifokal</i>	1	1	0	Retinal dysplasi er en medfødt misdannelse af cellelagene i nethinden. Forandringerne kan variere fra nogle små misdannede områder uden betydning for hundens syn, til store misdannelser hvor hele nethinden er fejludviklet og hunden er født blind. Afhængigt af udbredelse af forandringerne i nethinden inddeles retinal dysplasi i (multi) fokal RD ,geografisk RD hvor større områder i nethinden er misdannet og total RD hvor nethinden ikke sidder ordentligt fast men flyder rundt i den bagerste del af et blindt øje.
<i>PHTVL/PHPV Grad 1</i>	1	0	1	Forkortelsen står for Persisterende Hyperplastisk Tunica Vasculosa Lentis / Persisterende Hyperplastisk Primær Vitreus. Tilstanden skyldes, at de blodkar som omslutter linsen mens øjet udvikles, ikke tilbagedannes normalt efter at hunden er født. Forandringerne inddeles i graderne 1-6 alt efter hvor alvorlige de er. Små forandringer påvirker ikke synet, mens store forandringer fører til at hunden får reduceret syn eller bliver blind. Svære grader ses yderst sjældent i racen indtil nu.
<i>PPM</i>	12	2	10	I fosterstadiet og i dagene efter fødslen, er pupillen dækket af en hinde med et fint netværk af blodkar, der normalt forsvinder kort tid efter at hunden har åbnet øjnene. Ved PPM forsvinder hinden ikke fuldstændigt, og der kan være trådformede rester tilbage. Resterne kan være placeret forskellige steder i øjet, og det kan angives på ECVO attesten. Små forandringer har ingen betydning for hunden, mens store forandringer kan påvirke synet. Der ses yderst sjældent store forandringer.
<i>Andet medfødt: Påvist Persisterende Arteria hyaloidea</i>	1	0	1	Medfødt defekt, hvor pulsåren, der i fosterstadiet fører blod til øjets linse ikke er helt forsvundet i ugerne efter fødslen. Undertiden kan en lille trådagtig rest ses bag linsen svævende i glaslegemet.
<i>Andet medfødt: Påvist. Lacrimal punctum atresia/micropunctum</i>	4	1	3	Medfødt manglende/utilstrækkelig åbning af tårekanalen

	Total antal med diagnose	Antal Voksne	Antal Hvalpe	Forklaring
Andet medfødt: Påvist. Iris hypoplasi	2	0	2	Medfødt mangelfuld udvikling af iris
Andet medfødt: Påvist. Iris Colobom	1	1	0	Medfødt mangelfuld tilstedeværelse af en del af iris. Denne hund er på ingen måde synspåvirket.
Kataract (ikke medfødt): Påvist, Post.Pol.	1	1	0	Cataract er det græske navn for en uklarhed i øjets linse. Også kaldet "Grå Stær". I dette tilfælde er hunden lidt over 1 år, så der er ikke tale om den grå stær gamle hunde kan få. Ved cataract findes en mindre eller større uklarhed i linsen, som forhindrer lysets adgang. Uklarheden kan være placeret forskellige steder i linsen, og det er netop placeringen, der kan være afgørende for, om det pågældende tilfælde bedømmes som en arvelig cataract. Cataract kan optræde i det ene øje, men ses oftest i begge øjne, og udviklingen af cataracten varierer ofte meget.

Øjenlyste Shetland Sheepdog 2020, generelt:

Procentdel øjenlyst frie hunde af 295 øjenlyste	77,29% hvoraf ca. 1/5 del er voksne hunde
Procentdel hunde med CRD af 295 øjenlyste	6,56% hvoraf ca. 1/9 del er voksne hunde
Procentdel af 295 øjenlyste hunde, som er voksne	27,12% (80 hunde) 38,75% af voksne øjenlyste har mild distichiasis

Punkt 1:

Sundheds-og Avlsudvalget DSSK vil gerne opfordre alle til at følge op på mistænkt diagnose i forhold til SPR, så det kan blive afklaret om diagnosen er korrekt. At man følger de anbefalinger øjendrylgerne giver vedrørende at øjenlyse hunden på ny. Det er en vigtig at vi ved hvem der har SPR for alles fremadrettede avlsarbejde jf. at undgå at flere hunde får denne diagnose. Kun ved at vide hvilke hunde der har SPR, kan vi navigere avlsmæssigt og arbejde for at SPR ikke bliver mere udbredt i racen. Bemærk på Norsk Shetland Sheepdog Klubs hjemmeside kan man finde oplysninger om hvilke hunde i Skandinavien der har fået påvist denne diagnose, om end listen med oplysninger ikke er samstemmende med det reelle antal, da ikke alle hunde oplyses til Avlsudvalget i Norge. Der findes endvidere en liste med hunde der har fået påvist PRA mm. Har en hund fået påvist SPR, vil nære slægtninge kunne fortsætte i avl, men det er tilrådeligt jf. ECVO's avlsanbefalinger, at disse hunde ikke har en øjenlysningsattest der er ældre end et år, så længe de anvendes i avl. Forældre til hund der har fået påvist SPR, skal formodes at være bærer, medmindre de selv får påvist SPR.

Såfremt man har spørgsmål vedrørende SPR, er man altid velkommen til at kontakte udvalget 😊